

HIRSIZLIK

Çocuklarda çalma alışkanlığının büyük bir bölümü, aile ve çevresinin çocuğa mülkiyetle ilgili haklara saygı gösterme konusunda gerekli kavram ve alışkanlıkları aşulamakta başarı gösterememesinden ileri gelir.

Çocuklarda mülkiyet duygusu doğuştan gelmez. Çocuklar çevresinde gördükleri, hoşlarına giden ya da ihtiyaç duydukları eşyaları alıp kullanmaya eğilimlidirler. Mülkiyetin anlamı, çocuğun gelişimine uygun olarak ailesi tarafından kendisine aşılmalıdır.

Mülkiyet duygusu tam olarak 3 yaşlarında gelişir. Bundan dolayı en geç bu yaşlardan itibaren çocuklara belirli bir miktar cep harçlığı vermek onda mülkiyet ve tutumluluk alışkanlıklarının gelişmesine yardım eder. Bunun yanında ev içinde çocuk başkalarına ait olan eşyaları izinsiz aldığı anda bunun yanlış olduğu, kardeşi ya da anne-babasının bile olsa başkasına ait bir eşyanın izinsiz alınamayacağı öğretilmelidir.

Sekiz yaşından büyük çocuklarda görülen ve süreklilik arz eden çalma olayları bir uyum ve davranış bozukluğu belirtisi olarak kabul edilmektedir. Zaten bu tür çalma olayları yalan söyleme, evden ve okuldan kaçma vb başka davranış bozukluklarıyla bir arada bulunurlar.

Çalma olayları fark edilir edilmez derhal psikolojik ve pedagojik önlem alınmalıdır. Aileler böylesi bir sorunu "Kol kırılır yen içinde kalır." mantığıyla gizlerse okul ve başka kurumların yardımına başvuramazlarsa daha büyük bir sorunu bellemiş olurlar.

Hırsızlık Kategorileri

1-Yarar sağlamayan hırsızlıklar: Çocuklardaki karakteristik çalma biçimidir.

2-Cömertlik hırsızlık: En yaygın olan hırsızlık ise gösteriş için yapılanıdır.

Arkadaşlarına bir şeyler vererek onların takdirini kazanmak için yapılır.

Okullarda kalem, defter vb. çalan çocukların bunu birçok hallerde grubundan başka birine kendisininmiş gibi veriyor. Amacı sahip olmak değil arkadaşına yaranmaktır.

3-İhtiyaç hırsızlıkları: Yoksul, evden kaçan ya da amaçsız dolaşan çocuklarda görülen hırsızlık türleridir.

Patolojik Hırsızlıklar

Saldırgan Hırsızlığı: Zarar verme amacı baskındır. Anti-sosyal kişilik bozukluğu olan bireyler tarafından yapılır. Otoriter anne-baba ya da öğretmene, eziyet eden kimselere karşı intikam alma duygusu altında yapılan, gücü yetmeyecekse en çok sevdiği şeylerden onu mahrum etmek için yapılan hırsızlıktır. Burada amaç, sadece oç almaktır.

Tepkisel hırsızlık: Çalma eylemi düşünülmezsizin bir plan yapılmaksızın gerçekleşir. Bu tür hırsızlıkların bir kısmı anlık bir kontrolsüzlükten kaynaklanır. Tekrar etmiyorsa büyük bir sorun değildir. Bir kısmı ise süreklilik gösterir ki bu bir psikolojik bozukluk belirtisidir.

Zevk Hırsızlığı: Çalma zevki her şeyden önce gelir. Bu tür hırsızlıklar ergenlerde ve çete suçlarında görülür. Tehlike ve korkuyu yenme duygusundan kaynaklanan maceraperestçe bir zevktir. Çocuk ve gençlerde bu gereksinimler de doyurulmalıdır. Bu istekler yararlı boş zaman etkinlikleriyle giderilir ve bir enerji boşalımı sağlanırsa zevk hırsızlıklarının sona ermesi olasıdır.

Telafi Hırsızlıkları: Aşağılık duygusu olanlarda, çekingen ve duygusal kişilik yapısında olanlarda görülür. Buradan sevgi ve onay eksikliği telafi edilir. Bu tür hırsızlık olaylarında aile dışarıdan (okul-hastane)yardım almalıdır.

Kriminal Hırsızlık: Genellikle ailelerin hırsızlığa teşvik ettiği çocuklarda görülür.

ÖNERİLER

- ✓ Öncelikle çocuğun temel ihtiyaçları karşılanmalı, çocuk psikolojik olarak doyurulmalıdır.
- ✓ Davranışlarla çocuğa örnek olunmalı, davranışının onaylanmadığı açıkça belirtilmelidir.
- ✓ Çocuk davranışının olumsuz sonuçlarına katlanmalıdır.
- ✓ Çaldığı şeyin bedelini kendisi ödemeli, özür dilemelidir.
- ✓ Çalma olayı yineleniyorsa, yaşıtlarıyla ilişkisini onlardan bir şey alma yoluyla ile kuruyorsa mutlaka uzmana başvurulmalıdır.

